

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ**

**СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ
АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО
СУСПІЛЬСТВА**

**МАТЕРІАЛИ V ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ,
АСПРАНТІВ, ВИКЛАДАЧІВ ТА СПІВРОБІТНИКІВ**

(Суми, 20-21 квітня 2017 року)

**Суми
2017**

Характерними способами реалізації тактик діагностуючої стратегії можна вважати використання стереотипних запитань і неповних пропозицій, що визначається стандартністю ситуації.

Важливіми засобами гармонізації спілкування лікаря з пацієнтом, що допомагають лікарю успішно виконати свою основну професійну мету – вилікувати пацієнта, є речевий етикет і ввічливість. Вони забезпечують ефективну реалізацію стратегій і тактик медичного дискурсу. Основними функціями речевого етикета є контактоустановлююча і контактопідтримуюча. Використання стандартно-ситуативних і нестандартних речевих формул, включення в загальний хід розмови тем, не пов'язаних, на перший погляд, з загальним ходом розмови, підвищує результативність функції встановлення контакту. Встановлюючи контакт з пацієнтом, лікар зобов'язаний враховувати особистісні характеристики пацієнта, його соціальний статус, рівень культури, знань, ступінь освіти, його стан і самопочуття. Створенню оптимального рівня психологічної близькості між лікарем і пацієнтом служать і засоби невербального речевого етикета. Ефективність створеного і спланованого лікарем діалогу в багатьох випадках залежить від дотримання етичних норм спілкування.

Як бачимо, лікар, вибираючи стратегію дискурсивної діяльності, порівнює її з поставленою метою, існуючою ситуацією, орієнтуючись при цьому на раціональне вплив.

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ МОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ У МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

*Беспалова Ганна Володимирівна,
аспірант кафедри теорії та практики
перекладу з англійської мови*

Запорізького національного університету

Технічний прогрес призвів до того, що наприкінці ХХ століття з'явилися нові форми спілкування. Так, кількість користувачів мережі Інтернет постійно збільшується й на сьогодні становить приблизно 40% від усього населення Землі. Такий стрімкий розвиток останніми роками дозволив виокремити інтернет-опосередковану взаємодію в

окрему форму комунікативної взаємодії зі своїми специфічними жанрами та особливостями.

Мовна особистість у віртуальному просторі не лишенабуває нового комунікативного досвіду, але й безпосередньо взаємодіє з іншими мовними особистостями, зберігаючи водночас свою анонімність або приміряючи на себе «новий образ», який часто не збігається з дійсністю. Таким чином, віртуальне й реальне «Я» можуть бути неідентичними, а часом і зовсімрізнитися між собою. Разом із цим, емоційний характер людини у віртуальному середовищі може не відповідати емоційному характеру, властивому індивіду в реальному житті.

Оскільки комунікація відбувається дистанційно й зовнішні характеристики учасників комунікації залишаються прихованими, кожен користувач мережі сам вирішує, яку інформацію про себе надавати, і лише він один знає, наскільки вона є правдивою. Це дає можливість бути іншим, не загнаним у рамки наявних у реальному житті обставин або обмежень [1, 201].

Конструювання особистості у віртуальному просторі та бажання проекспериментувати із нею трактується вченими як самопрезентація особистості [2, 49]. Вона починається з вибору імені (ніку), яке користувач має в мережі та яке є частиною «віртуального образу» особистості. Здебільшого користувач не обмежується власним іменем, а обирає собі таке, що, на його думку, найкраще б описувало його образ, відображало ставлення особистості до світу або вказувало на особливості його рис характеру, зовнішності чи роду діяльності, дозволило б голосно заявити про себе. Користувачі не сприймають один одного як реальні особистості, вони є лише образами, що виникають під час спілкування і зникають разом із ним. Враховуючи цю особливість, саме нік сприяє створенню першого враження у віртуальному середовищі, тому головною вимогою до нього є його креативність та несхожість на інші, викликане бажанням вирізнитися та виділятися.

Іншим джерелом інформації про співрозмовника в мережі Інтернет, на основі якого в користувачів складається уявлення один про одного, є дотримання певних стратегій і тактик оформлення тексту повідомлень. У процесі віртуальної комунікації мовна особистість поєднує використання загальноприйнятих мовних норм з творчою діяльністю. Так, одним із найрозповсюдженіших засобів, що дозволяє продемонструвати свою креативність, є використання мовної

гри, яку у мережі Інтернет можна зустріти на всіх рівнях мовної системи: фонетичному, лексичному, лексико-семантичному, морфологічному та синтаксичному. Важливу роль в організації повідомлень користувача відіграють і порушення граматичних норм, що використовуються у віртуальному середовищі для передачі експресивності. Замість повністю вербального, у мережі Інтернет, зазвичай, використовується креолізований текст. Наведені засоби оформлення висловлювань дозволяють користувачам скласти певне уявлення про їх автора та зайняти прийнятну точку зору.

Мовна особистість має безмежні можливості самореалізації в мережі Інтернет. У результаті – народжується феномен віртуальної мовної особистості, тобто наявного в мережі образу, створеного індивідом. Як правило, він відображає ідеальне чи фантастичне «Я» [3, 6]. Віртуальна мовна особистість є однією з уособлень індивіда, відмінність якої від реальної соціальної особистості обумовлена кількома факторами. По-перше, віртуальна мовна особистість створюється і функціонує за допомогою технічної системи; по-друге, вона не існує поза вербальним втіленням; а по-третє, має велику свободу реалізації бажаного образу.

Список літератури

1. Алексеенко И. С., Специфика интернет-опосредованной коммуникации и феномен виртуальной языковой личности / И. С. Алексеенко, О. Ю. Гукосьянц // Политическая лингвистика. – 2014. – №4. – С.193-202.
2. Амурская О. Ю. Аспекты исследования виртуальной личности в зарубежной лингвистике / О. Ю. Амурская // Вестник Северного (Арктического) федерального университета. Серия : Гуманитарные и социальные науки. – 2013. – №4. – С.49-56.
3. Казнова Н. Н. Трансформация языковой личности в Интернет-коммуникации : на примере французской блогосферы : автореф. дис. на получение науч.степени канд.филол. наук : спец. 10.02.19 "Теория языка" / Н. Н. Казнова. – Пермь, 2011. – 23 с.

Науковий керівник – *канд. філол. наук, доцент, докторант кафедри теорії та практики перекладу з англійської мови Запорізького національного університету Таценко Наталія Віталіївна*